

ידע מצמיח תנוף

דינם של פירות בסעודה

(מעובד ע"פ ספרו של הרב מלמד "פניני הלכה", כרך ברכות פרק ג' סעיף ז')

❖ פירות כקינוח בסוף הארוחה

אולם מאכלים שנועדו לקינוח, היינו אותם המאכלים שאדם רגיל לאכול מפני טעמם הטוב ולא כדי לשבוע, כגון תמרים, ענבים, אבטיח וכיוצא בהם, אינם נפטרים בברכת 'המוציא'. מפני שברכת 'המוציא' חלה רק על מאכלים שנועדו לשביעה, שהם עיקר הסעודה, אבל הקינוחים שנאכלים כדי להוסיף טעם טוב, שאותם רגילים לאכול בסוף הארוחות או ביניהן, הם תוספת על הסעודה, ועליהם צריך לברך בנפרד.

ולכן האוכל מפירות האילן בסעודתו מברך 'העץ', והאוכל אבטיח מברך 'האדמה'...

❖ פירות שמוגשים כקינוח בתחילת הארוחה

ואם מגישים בתחילת הסעודה אשכולית או מלון, צריכים לברך עליהם ברכה ראשונה, מפני שהם סוג של קינוח שמוגש בתחילת הסעודה, כדי לפתוח את הסעודה בטעם טוב, ואינם חלק ממשי של הסעודה...

❖ פירות שנאכלים יחד עם יתר המאכלים שנועדו לשביעה

כל הפירות והירקות שנאכלים עם המאכלים שנועדו לשביעה, בין חיים ובין מבושלים, ברכת 'המוציא' פוטרם. ובכלל זה שזיפים שמבושלים עם הבשר, צימוקים באורז, תבשיל מתוק של שזיפים ומשמשים, סלט גזר וסלט וולדורף שמגישים עם המנות שנועדו לשביעה. אבל אם הגישו סלט גזר מתוק, או סלט וולדורף לאחר הסעודה לקינוח, צריכים לברך עליהם ברכה ראשונה. וכן על קומפוט, היינו פירות מבושלים בסוכר, שמגישים בסוף הסעודה, מברכים ברכה ראשונה

❖ פירות שנועדו לשביעה שנאכלים עם הלחם או בלעדיו

ומי שמתכוון שאחת המנות שנועדו לשביעה תהיה מפירות, כדוגמת ענבים, כל זמן שהוא אוכלם יחד עם הלחם, הענבים טפלים לחם, וברכת הלחם פוטרם. אבל אם הוא מתכוון לאכול מהענבים גם כשהם לבדם בלא לחם, ישנו ספק אם יצטרך לברך עליהם. וכדי לצאת מהספק, מוטב שמיד בתחילה יאכל ענבים לבדם, ואז לכל הדעות יברך עליהם 'העץ'.